No. २५८५ / क

Title गणेश पूजा

Author

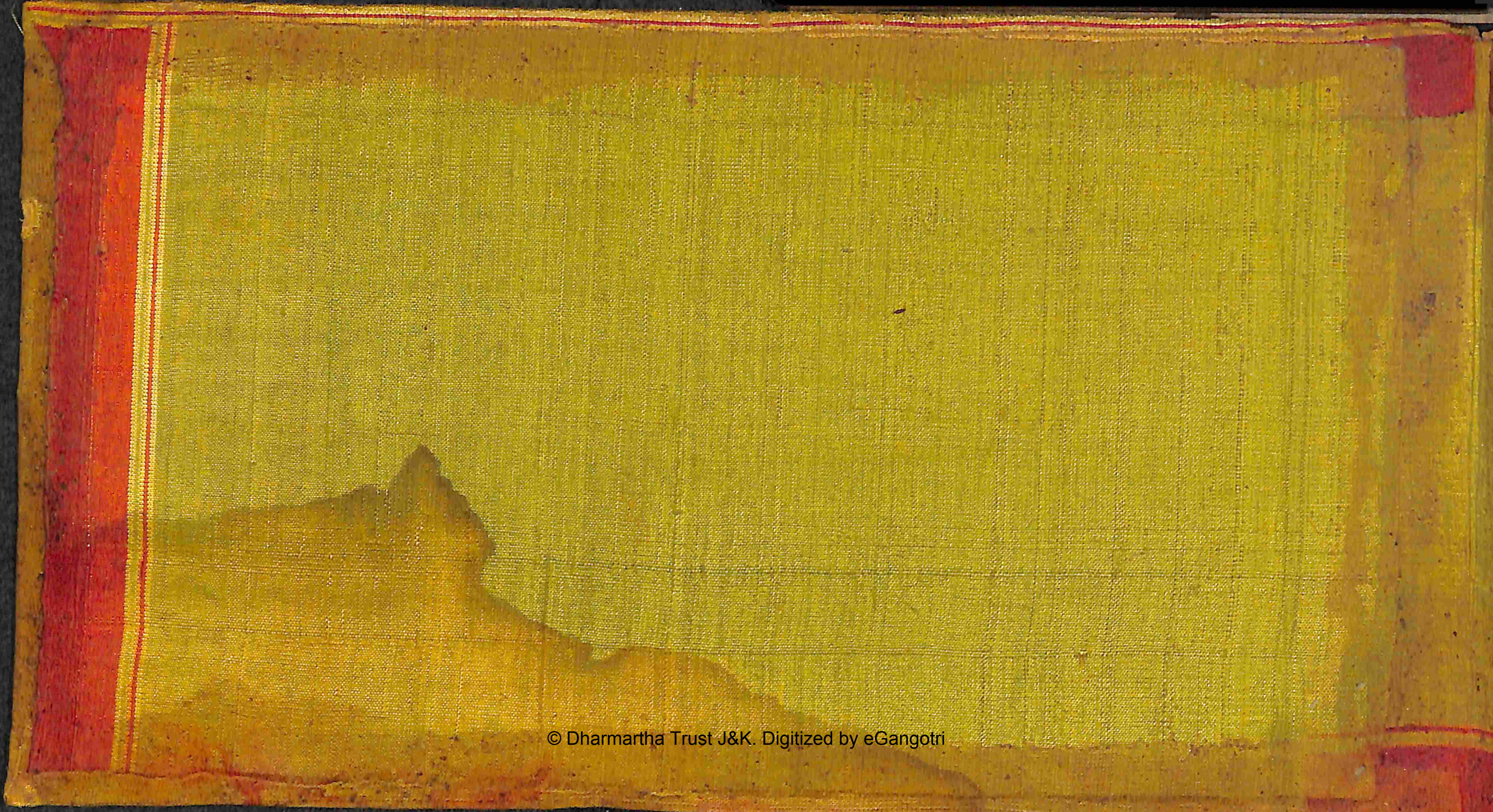
Extent २० पत्र Age सं. १७३८

Subject धर्मशास्त्र.

गणेशपूजा

16

नं. १५९५

5992

F = 20

Compleet

नं० १५ ६५ क
गीतापूजा
२० पत्राणि
शारदाक्षरं
सं० १९३८
लि

श्री रणवीर पुस्तकालय
सं.
नं.
श्री रघुनाथ

ग॰ ॐ श्रीगणेशाय नमः स्कन्द उवाच केन
१ व्रतेन भगवन् सौभाग्यमतुलं भवेत् पुत्र
। पौत्रधनैश्वर्यं मनुजः स्वर्गमेधते तन्मेव
द महादेव व्रतानामुत्तमं व्रतम् येन चीर्णे
न देवेश नरो राज्यञ्च विंदति राज्ञीवजा।

तेनारीश्चापिदासीकुलोद्भवा राजपुत्री
जयेच्छत्रूनरगहडपन्नगानिव ब्राह्मणोत्र
स्ववर्चस्त्वशाप्यसर्वार्थकोभवेत् वर्णाश्र।
मो विहीनोपिसाऽपिसिद्धिंचविंदति इष
रउवाच शृणुवत्सप्रवक्ष्यामिवृतानाम्

ग॰
२

2

त्वमेतव्रतं अपूर्वंगणपतेर्व्रतमेवम् त्रैलो
क्यविश्रुतं भगवत्यापुराचीर्णंपार्वत्या
पत्न्यासह सरस्वत्यामहेंद्रेणविष्णु ।
नायतनदेनच अन्यैश्चदेवैर्मुनिभिर्गंध
र्वैकिंनरैस्तथा चीर्णमेतद्व्रतंसर्वैः ७

ग कल्पे षडानन चतुर्थी यामवेद ।
ज्ञानमोमासस्य पुण्यदा तस्या व्रतम्
दं कुर्यात् कार्त्तिकं वा षडाननं ग
जाननं चतुर्बाहुमेकदंतविपाटिनम् ।
विपाटिनं मदधारां श्राविणं आयुधा

ग॰ नि कृष्णचतुर्थी ॥ व्रतवर्द्धियायहेग्ना
३ विघ्नेशंहेमपीतासनस्थितं नदाहेमा
3 मयीदूर्वांनदायारेग्ययवस्थितं नदा
यारेविघ्नेशासने संस्थाप्यविघ्नहे।
नारेकैसेलैनाम्भाजने वेष्टितंरक्तव
ल

ह्मणस्सर्वतोभद्रमण्डले पूजयेच्छुक्लकु
सुमैः पत्रिकाभिश्चपञ्चभिः विल्वपा
त्रमपामार्गसमीदर्भाहरिप्रिया प्रताप्
वपञ्चपत्रिकाः अन्यैःसुगंधकुसुमैः
पत्रिकाभिःसुगंधिभिः फलैर्माञ्चमो

ग॰पू॰
४
५

दकैः पश्चादुपहारश्चकल्पयेत् यथा
वदुपचारैश्चपूजयेद्गिरिजासुतं आवा
हनमंत्रः उमासुतनमस्तुभ्यंविश्वव्या
पिसनातन विघ्नौघंछिंदिसकलंत्व ।
र्घ्यपाद्यंददामिते अर्घ्यमंत्रः गणेश्व

रायदेवायउमापुत्रायवेयमे पूजामा।
यप्रयच्छामिश्रीगणेशभगवन्नमः गंध
मेव गणेश्वरायदेवायवरदायगजान
न उमासुतायदेवायकुमारगुरुवेन।
मः लम्बोदरायवीरायसर्वविघ्नविहारिणे

विघ्न ५

ग॰पू॰
५

पुष्पमंत्रः उमामंगलमङ्गलैदानवा।
नेवयायवै अनुग्रहायलोकानांनोमहदे
वः पातुवैश्वरूपक धूपमंत्रः परंज्यो।
तिः प्रकाशायसर्वसिद्धिप्रदायच दी
पंतुभ्यंप्रदास्यामिमहादेवात्मनेनमः

दीपमंत्रः गणानांत्वागणपतिंहव

महाकवीं कवीनां उपमंश्रवस्तमंज्येष्ठ

राजंब्रह्मणां ब्रह्मणस्पतआनःशृ

ण्वन् ज्योतिभिःसिद्धिदसादने ३

प्रहारमंत्रः गणेभ्यस्वरगणाण्यदयगो।

ग॰ पू॰
६
6

रीपुत्रजैगजाननश्रतेसम्पूर्णमनोयोनु
नत्प्रसादादिमार्थना उमामलममङ्गू
ने इतिपुलकान्तेरेपाठ प्रार्थनामेत्र :
पूर्वेसंपूज्यविघ्नेशंयथाविभवविस्तरै :
सोपस्करंगणाध्यक्षमाचार्याय्निवेद ॥५॥

येत् शृणुभगवन्ब्रह्मणागणाजश्रा
दक्षिणं व्रतेनहवनादघासंपूर्णया
तस्यव्रतं दानमेव: पूर्वंप:पञ्चवर्षा
णिकृत्वोद्यापनमाचरेत् ईप्सितांश्च
लभतेकामान्देहान्तेप्राह्न·रेपदम् ॥

ग. पू.
७
7

अथवा शुक्लपक्षस्य चतुर्थ्यां संयतेन्द्रियः
कुर्य्याद्वर्षत्रयं चैवं सर्वसिद्धिमवाप्नुयात्
उद्यापने विनायकस्य करोति व्रतमुत्तम ।
मम् तेन शुक्लतिलैः कार्य्यं प्रातःस्ना ।
नं षडानन हेमन्नावारजनेनापि हत्वा ।

गणपतिंवुधः पञ्चगव्यैस्संस्ना
प्य दूर्वाभिः संप्रपूजयेत् मंत्रैस्तद
शभिर्भक्त्या दूर्वायुक्तैः स्निपित्वा ।
ज दूर्वायुक्तैः पंचगव्यैः स्नपते दू ।
र्वायुक्तैः दशभिर्मंत्रैः पूजापूर्वकस्य

गा॰पू॰ मंत्रस्य दशांशं इत्येवं कथितं व।
८ स्सर्वसिद्धिप्रदं शुभं व्रतं दूर्वागा।
8 णपतेः किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि
इतिश्रौरपुराणोक्तम्दूर्वागणप
तिव्रतम् भरणपान्नुचतुर्थ्यान्

शनैश्चरदिनेपूजयन् समजन्मा
न्यैर्मुच्यतेपातकैर्नरः इतिकूर्म
पुराणोक्तंयमव्रतम् अगस्त्य :
अथविघ्नहरंराजनकथयामिनवा
नघ येनसम्यक्कृतेनेहनविघ्न ।

ग·पु मुपजायते चतुर्थ्यांफाल्गुणेमा
५ सिपहीतव्यंव्रतंत्विदम् नक्ताहा
१ रेणराजेंद्रतिलान्नपारणंस्मृतम् ।
पारणंनक्तभोजनम् नदेववह्नी ।
होतव्यंब्राह्मणायचनह्नवेत् ६ ।

व्यायशूलायगजाननाय दंष्ट्राक।
रालायनमःशिवाय नागात्मजा।
देहमलोद्भवाय कुमारहस्तायत
भस्वराय एवंसंपूज्यमनुभिर्होमं
कुर्याद्यथाविधिः मनुभिर्मंत्रैः

ग॰पू॰
९
10

एकैकस्यैवहृयावहुत्वं ब्रवीतित्
होमेब्रवीमि होमंमंत्री होमद्रव्ये
इत्यादिनोक्तं । वर्त्तमाणसमीपे
वर्त्तमानवदिहातीतेलट् वत्तुर्म्मि
सब्रतस्यैवहृत्वेत्यंपंवमेतथा ।

मोवर्णराजतंवापिकृत्वाविप्राय।
दापयेत् तान्मपात्रेपापघ्नाघ्येस्तु।
गुभिःसहितंनृप पंचमेनतिलैः
साईगणाघृतिकरेणच मृण्म
यानिहरिद्रैस्तुविधिनानेकारा।

ग.पू. येत् होमश्च राजन्तं प्राज्ञाविधिना।
११ नेनदापयेत् अन्यव्रतमिदं कृत्वा
सर्वविज्ञानमश्नुते इयमेयस्य
यज्ञेन संजातेसगरः पुरा । एतदेव
हरश्चक्रे त्रिपुरं येन हंतिव मया

त

मयासमुद्रमथनेत्वेंद्देवब्रह्मणेकृते ।
अन्यैरपिमहीपालैरेनदेवपुरातकृते
ततोनिर्विघ्नसिद्ध्यर्थंविघ्नोपशमने
परे अनेनकृतमात्रेणसर्वविघ्नैःप्र
मुच्यते ततोरुद्रवरंयांतिवाराह ।

ग.पू. वचनेयथा विज्ञातिनस्यनभव
१२ त्तिकदाचित् धर्म्मार्थकामसव
12 द सिद्धिविघातकानि यःसप्त।
3 मीशाकलाकृतिकान्तहस्तम् वि
घ्नेशमर्च्चयतिनंकृतिचवर्य्या।

इतिवाराहपुराणोक्तेविघ्नविनाय।
कव्रतं ब्रह्मोवाच माघमासेतु
संप्राप्तेचतुर्थीकुंदसंज्ञिता सोपो
ष्यानुस्वरश्रेष्ठतनोराज्यंभविष्य।
ति सर्वोपहारसंपन्नंसर्वोपक्र

ग॰पू॰
१३
13

रमाहरेन केंदपकंफलंशाकंलव
णंगडुशर्करा खंडकुलत्थवरीजीरे
यान्यानिविविधानिच दानव्यानिर
चुसेत्सकन्यकानांनभक्तिनः खंड
शर्करामेदः सर्व्यपाकेनयाभा।

एतन्मयानिर्विशेषतः उद्दिष्टपदा
पये देवीप्रीयतांमेसदा इति अनेन
विधिनाप्राक्सौभाग्यपुत्रसंततिः व
र्द्धतेनात्रसंदेहोनान्यथाममभाषितम्
इति देवीपुराणेकर्कटचतुर्थीव्रतम्

ग.पू. स्वयउक्तः निर्विघ्नेनतुकार्य्याणिक
१४ र्येसिद्ध्यंतिसर्वत्र अत्रसिद्धिः कथंन ।
14 णांपुत्रसौभाग्यसम्पदो दंपत्योःकल
होचैकंवंधुभेदेनयान्हणां उदासीने
षुलोकेषुकथंसम्भावनाभवेत् वि ।

घोरेस्मिन्यातृणांवणिज्यायांकृषिःत

था नृपतेःपरचक्रस्यजयसिद्धिःकथं।

भवेत् कोदेवतांनमस्कृत्यपूजासिद्धि।

करीनृणां मन्त्रद्वयोःपुराविप्राःकुरु।

पांडवसेनयोः पृष्टवान्देवकीपुत्रंय

ग॰ पू॰
१५
15

मेराजो युधिष्ठिरः निर्विघ्नेन जयो ह्येषां ।
वद देव कथं भवेत् को देवस्तं नमस्कृ ।
त्य सम्यग्यो ह्यलभेन्महीम् श्रीकृष्णउ
वाच पूजयस्व गणाध्यक्षं विघ्नशान्ति ।
विदायकं तस्मिन्संपूजने राजन्नक्षवीन्

कामानमवाप्नुयात् युधिष्ठिरउवाच

देवकेनविधानेनपूजनाहोंगणाधि।

प: पूजितस्तुतियोकस्यासिद्धिदोग

णपोभवेत् श्रीकृष्णउवाच गजव।

क्रंतमुक्तायांचतुर्थ्यांपूजयेन्नृप ॥

ग॰ पू॰
२८

(शान्तः शुक्लतिलैः स्नात्वा) यदा वीत
पथ्यन्ते भक्त्या मासे पूज्यो गणाधिपः
शान्तः शुक्ल तिलैः स्नात्वा मध्याह्ने ।
पूजयेन्नृपः स्वशक्त्या गणनाथस्य
स्वर्णरौप्यमयाकृतिं कृत्वा पूजाश्च ।

16

यत्नेनस्नाप्यपञ्चामृतैःपृथक् गा।
णाध्यक्षेतिनाम्नावैगंधंदद्याद्भक्ति
तः विनायकेतिपुष्पाणिधूपंचोमा।
सुतेतिच दीपंहेरम्बप्रियायेनैवेद्यंविघ्न
नाशन वस्त्रंसर्वप्रदेरत्नंपुष्पंदद्या

ग॰पू॰ १८ न्तुभावृतं ततोदूर्वांकुरान्गृह्यविंश
तिचैकमेवच पूजयेत्तत्प्रयत्नेन शुभि
र्नामपदैः पृथक् गणाधिपनमो॰
स्तेऽस्तुउमापुत्राघनाशन विनायक
केशपुत्रेतिसर्वसिद्धिप्रदायक एक

17

दन्तेभवत्केतिनमोमूषकवाहन कु
मारगुरवेत्वन्तेपूजनीयः प्रयत्नतः
दूर्वायुग्मंग्रहीत्वातुगंधपुष्पैःप्रपूज
येत् एकैकेनचनाम्नावैप्रत्येकेन
सर्वतः एकेनदूर्वाङ्कुरेणयुग्मेना

ग॰पू॰ वशिष्ठेन सर्वतः सर्वैर्नामभिः स्तू ।

१८ ताकार्य्या तथैकविंतिर्गृह्यमोद ।

18 कान्हस्तपाचितान् स्थापयित्वाग

णाध्यक्षंसमीपेकुहनेंदन दशवि ।

प्रायदातव्यास्वयंचाद्यात्तथादश ।

पूर्वे कृत्वा गणाधिपे दद्यात् तस्मै वै वृषं नृपो
त्तमः विप्राय भोजनं दद्यात् दृङ्गीया याते
लवर्जितं कृत्वा नैमित्तके कर्म्मपूज
दि ये यत् पूर्वदेवता पूर्वं कृते धर्म्मराज विघ्न।
नायकस्य पूजने विजयं लभेवेन्नूनं।

ग॰ पू॰
१९
19

सत्यंसत्यंमयोदितं विद्याकामोल
भेद्विद्यांधनकामोधनंयथा जयं
विजयकामस्तुपुत्रार्थीविंदतेसुतान्
पतिकाचभर्त्तारंसौभाग्यंचसुभाषि
नीम् वियवापृतिपिन्वातवैयवं

नाप्नुयात्क्वचित् वैष्णवाद्यास्तदी ।
नास्कन्द्यादिपूज्यागणाधिपः यस्मिन्
संपूजिते विल्वशीशोभानत्तथाउमा ।
हव्यवाहमुखादेवाः पूजितास्तुनंत ।
प्रायः चंडिकाद्यामातृगणाः पवित्र

ग॰ पू॰ श्चाभवन्तिवं यस्मिन्संपूजिते भक्त्या

२॰ विघ्नाः सिद्धिविनायके य इदं शृणु ।

20 यान्नित्यं श्रावयेद्वा समाहितः सिद्ध्य ।

न्ति सर्वकार्याणि सिद्धिदस्य प्रसादतः

इति स्कंदपुराणोक्तं सिद्धिविनायकव्रतम्

संवत् १९३८ चैत्रेमासि जम्बू मध्ये लिखितमिदं पुस्तकम्